

вимоги до спеціалістів в галузі програмування, комп'ютерних наук та інформаційно-комунікаційних технологій, а також у супутніх галузях. Тому курсантів потрібно навчити нестандартно мислити, добре володіти іноземною мовою, щоб спілкуватися зі своїми колегами з інших країн для ознайомлення з зарубіжним досвідом в галузі боротьби з кіберзлочинністю. При цьому значну увагу потрібно надавати вивченню та практичному застосуванню технологій кібербезпеки при користуванні та розробці систем аналітичних досліджень, керування базами даних та знань, мережесхем додатків та інтернет-сервісів, протоколів передачі та шифрування даних. Крім того потрібно ознайомлювати курсантів з методиками сертифікації, експертизи та проведення спеціальних досліджень (в тому числі з використанням паралельних та квантових обчислювальних середовищ) засобів і систем кібернетичного захисту інформаційних ресурсів. Необхідно ввести або значно розширити вузькоспеціалізовані курси, присвячені методам виявлення, блокування загроз та отримання доказів несанкціонованого доступу до інформації з відповідним ступенем секретності державних та комерційних інформаційних ресурсів. Крім того для якісної підготовки фахівців із кібербезпеки необхідно розробити такі навчальні програми, що ґрунтувалися б на класичному навчанні та вимогах сертифікатів міжнародних професійних асоціацій, перш за все сертифікація спеціалістів з інформаційної безпеки, наприклад Certified Information Systems Security Professional (CISSP).

Одержано 03.10.2018

УДК 351.74(477)

Валерія Сергіївна ЧЕРНОВОЛ,

слухач факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2370-1497>;

Павло Олександрович ЦІОН,

заступник начальника Донецького управління кіберполіції Департаменту кіберполіції Національної поліції України

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Сучасні умови створюють потреби, які необхідно швидко і якісно задовольняти, це стосується і поліцейської освіти, в контексті забезпечення органів Національної поліції України кваліфікованими кадрами з технічною освітою, зокрема, підрозділів кіберполіції.

Якщо звернутися до ретроспективного аналізу процесу підготовки фахівців у сфері використання інформаційних технологій, то необхідно зазначити наступне: ще 1 березня 1993 року на базі факультету № 3 Харківського інституту внутрішніх справ було створено факультет для підготовки фахівців з управління та

інформатики. Його правонаступником став факультет психології, менеджменту, соціальних та інформаційних технологій, після проведення реформування системи освіти Міністерства внутрішніх справ факультет отримав назву «Факультет підготовки фахівців для підрозділів боротьби з кіберзлочинністю та торгівлею людьми». Наразі, це єдиний факультет у системі вищих навчальних закладів зі специфічними умовами навчання, що здійснює кваліфіковану підготовку фахівців для підрозділів кіберполіції та протидії торгівлі людьми.

Наразі на факультеті здійснюється підготовка фахівців – це здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 081 Право (спеціалізація «Поліцейські») та здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 125 Кібербезпека (спеціалізація «Поліцейська діяльність у кіберсфері») [1].

Відповідно до статті 72 Закону України «Про Національну поліцію» професійне навчання поліцейських складається з: первинної професійної підготовки; підготовки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання; післядипломної освіти; службової підготовки [2].

На думку головного експерта групи «Поліція під контролем» Бориса Малишева, проходження підготовки у вищих навчальних закладах та післядипломна освіта жодним чином не пов'язані власне з потребами поліції, а є по суті освітніми потребами самого поліцейського, які, звісно, слід вітати, але не замикати у просторі компетенції МВС та Національної поліції, і тим більше, не утримувати для цього цілу інфраструктуру вищих навчальних закладів та сотні викладачів [3].

Якщо розглядати дану концепцію освіти щодо підготовки працівників для підрозділів кіберполіції, то вважаємо за необхідне зазначити, що для якісної підготовки висококваліфікованих фахівців існує 2 види здобуття необхідної освіти: академічна освіта та перепідготовка / підвищення кваліфікації спеціалістів з інформаційного права та кібербезпеки, шляхом проходження ними відповідних спеціальних курсів.

Згідно з наказом МВС України від 15.10.2015 № 1251 «Про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад старших інспекторів, інспекторів і спеціальних агентів інформаційних технологій міжрегіонального територіального органу Департаменту кіберполіції Національної поліції» на базі Харківського національного університету внутрішніх справ з березня по липень 2016 року відбувалась підготовка працівників кіберполіції. Освітній процес складався з навчальних занять, що містили в собі лекційний матеріал, практичне відпрацювання теорії та дискусію. Відповідною формою контролю були квізи та екзамени, матеріали яких були розроблені у відповідності до вимог ОБСЕ [1].

Відповідно до ст. 50 Закону України «Про вищу освіту» освітній процес у вищих навчальних закладах здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Основними видами навчальних занять у вищих навчальних закладах є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація[4].

На нашу думку, більш ефективним буде навчання в системі здобуття академічної освіти на базі спеціалізованих вищих навчальних закладів (вищі навчальні заклади зі специфічними умовами навчання) з поєднанням традиційних форм навчання та інноваційних методів ведення занять.

Таким чином, для підготовки висококваліфікованих фахівців з кібербезпеки в системі академічної поліцейської освіти необхідно збільшити кількість комп'ютерних класів, ввести в навчальну програму практичні заняття для закріплення теоретичного матеріалу в режимі online, а також залучати до навчального процесу працівників практичних підрозділів кіберполіції, активно проводити, так звані, бінарні заняття.

Список бібліографічних посилань

1. Черновол В. С. Особливості підготовки фахівців для підрозділів боротьби з кіберзлочинністю / Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Одеса, 21 жовтня 2016 р. Одеса : ОДУВС, 2016. С. 210-211.

2. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 20.10.2018).

3. Малишев Б. Чому реформа поліцейської освіти необхідна та як її здійснити? URL: http://umdp.info/police-experts.info/2016/09/22/police_education_1/ (дата звернення: 20.10.2018).

4. Про вищу освіту : закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 20.10.2018).

Одержано 29.10.2018